

Internet

Autor: Vedran Šego <vsego@math.hr>

(ako šaljete e-mail, molim da ne koristite slova s “kvačicama”)

Uvod

Pokrenite *Mozilla Firefox* (ako *Firefox* nije dostupan, možete koristiti i *Microsoft Internet Explorer*). Slike i nazivi u ovom dokumentu odnose se na *Firefox*; *Internet Explorer* izgleda dovoljno slično (*Bookmarks* se zovu *Favorites*), ali zaostaje po pitanju sigurnosti, nekim naprednim mogućnostima i podrškom za novije standarde.

Na ispitu se posebno preporuča korištenje *Firefox*a, zbog problema koje su prethodnih godina imali studenti koji su koristili *Internet Explorer*.

Aktualnu verziju *Mozilla Firefox*a možete “skinuti” na adresi <http://www.getfirefox.com/>.

VAŽNO: Ako Vas *Firefox* u nekom trenutku pita da li želite snimiti password, obavezno kliknite “*Not Now*” ili “*Never for This Site*”! Snimanje passworda je korisno samo ako imate svoje računalo kojem ne mogu pristupiti ostali korisnici; na javnim računalima (poput ovih u praktikumima) tu opciju treba izbjegavati!

U interesu sigurnosti, prije kraja rada s *Firefoxom*, zdravo je na javnim računalima ukloniti sve privatne podatke (lozinke i sl) koje je *Firefox* možda zapamtio tijekom Vašeg rada. To postizete izborom *Tools > Clear Private Data* (u starijim verzijama *Firefox*a ta opcija se nalazi u *Edit > Preferences > Privacy*). Prilikom poziva funkcije “*Clear Private Data*”, otvorit će se prozor kao na slici. Označite sve kućice i kliknite “*Clear Private Data Now*”. Nakon toga ugassite *Firefox*. Ovo će onemogućiti korisnicima koji nakon Vas koriste računalo da pristupe Vašem e-mailu, koriste forume pod Vašim imenom i sl.

Internet Explorer nema funkciju “*Clear Private Data*”, pa privatne podatke trebate brisati ručno (u *Tools > Internet options*).

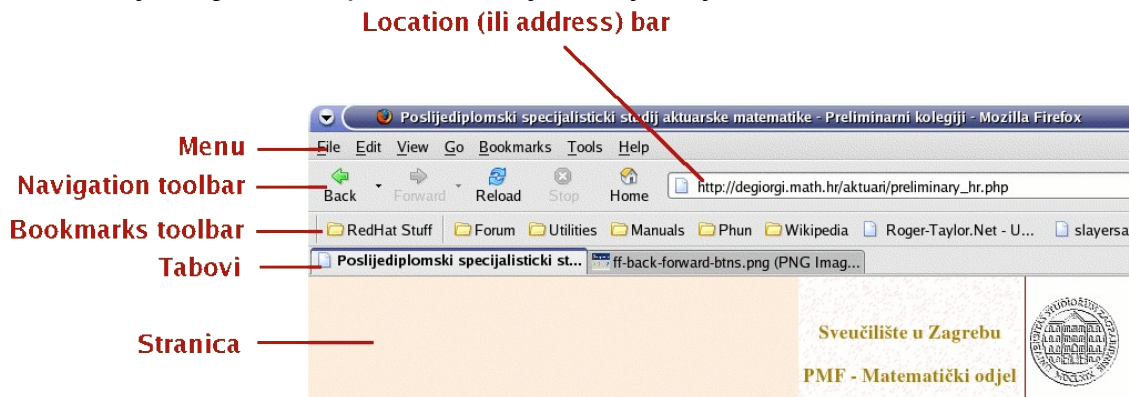

Zadatak 1: Otvaranje web stranica i kretanje po njima.

- Ⓢ Izaberite *File > Open Location...* ili pritisnite **CTRL+L**. Cursor će se pozicionirati u tzv. *Location* (ili *Address*) *bar* – mjesto u koje upisujete adresu stranice koju želite posjetiti, te tijekom pregledavanja stranice vidite adresu stranice koju pregledavate. Unesite adresu stranice: *degiorgi.math.hr* i kliknite *Go* ili pritisnite tipku **<ENTER>**.
- Ⓢ Otvorit će se web stranica jednog od servera na fakultetu. Neki dijelovi teksta su plavi i potcrtani. To su takozvani *hiperlinkovi*; kliknite na “*Poslijediplomski stručni studij aktuarske matematike*”. Otvorit će se nova stranica s istim tekstom (“*Poslijediplomski stručni studij aktuarske matematike*”) na hrvatskom i engleskom. Kliknite na hrvatski. S lijeve strane nalazi se popis drugih stranica. U desnom, većem dijelu nalazi se tekst o samom studiju. Izaberite “*Prva godina*”. Ovdje su informacije prikazane tablično, a linkovi vode na

tzv. PDF dokumente (dakle **ne** na druge web stranice!)

Osnovne dijelove prozora *Firefox*a možete vidjeti na slijedećoj slici:

Zadatak 2: Kretanje natrag i naprijed po posjećenim stranicama

- ☉ U *Navigation toolbaru* (traci za navigaciju) nalaze se neki standardni gumbi. Prvi je “*Back*” i služi za povratak na prethodno posjećenu stranicu. Kliknite na njega da se vratite na uvodnu stranicu aktuarskog weba. Slično opciji *undo*, i ovaj “povratak” možete izvesti nekoliko puta, skroz do stranice koju ste prvu otvorili. Idući gumb je “*Forward*” i služi za povratak na stranicu s koje ste došli klikom na “*Back*”.
- ☉ Isprobajte kretanje po već posjećenim stranicama.

Zadatak 3: Otvaranje dodatnih stranica (tabovi)

- ☉ Tabovi služe otvaranju većeg broja stranica bez zagušivanja radnog prostora velikim brojem prozora. Novi tab otvorite pomoću *File > New Tab* ili pritiskom na *Ctrl+T*.
- ☉ Otvorite novi tab i u njemu otvorite stranicu *www.math.hr* (početna stranica Fakulteta).
- ☉ U *Location baru* u svakom trenutku možete vidjeti punu adresu web stranice koju trenutno čitate.
- ☉ Kliknite na prvi tab: prikazat će se stranica koja je tamo učitana, a u *Location baru* ćete ponovno vidjeti njenu adresu.
- ☉ Linkove možete otvoriti u novom tabu tako da na njih kliknete desnim gumbom miša i izaberete “*Open Link in New Tab*”. Ovisno o postavkama, moguće je link otvoriti u novom tabu klikom na srednji gumb miša.

Zadatak 4: Otvaranje više web stranica (u više prozora)

- ☉ Izaberite *File > New Window*. Otvara se novi prozor *Firefox*a, bez učitane stranice (ovo se može promijeniti u opcijama). U tom prozoru možete pregledavati web stranice neovisno o stranici u starom prozoru. Također, bilo koji prozor možete zatvoriti kad želite i to neće afektirati ostale prozore.
- ☉ Posjetite stranice poznate Internet knjižare: *www.amazon.com*
- ☉ Linkove možete otvoriti u novom prozoru tako da na njih kliknete desnim gumbom miša i izaberete “*Open in Link New Window*”

Zadatak 5: Snimanje slike s weba

- ☉ Posjetite stranicu *http://degiorgi.math.hr/~vsego/phun/weekly_planner.html*

- Ⓞ Kliknite **desnim gumbom miša** na neku od slika. Iskočit će menu. Izaberite “*Save Image As*”. Ako te opcije nema, znači da niste kliknuli na sliku.
- Ⓞ U prozoru koji se otvori izaberite direktorij (npr. *c:\share*) i upišite naziv datoteke, te kliknite “*Save*”.
- Ⓞ Na sličan način možete snimiti i ostale dokumente. Vratite se na stranicu “*Preliminarni kolegiji*” iz Zadatka 1, kliknite desnim gumbom miša na neki od linkova u tablici i izaberite “*Save Link As*”.

Zadatak 6: Preuzimanje teksta s weba

- Ⓞ Posjetite stranicu http://degiorgi.math.hr/~vsego/phun/cekovna_kartica.txt. Dovedite pokazivač miša neposredno ispred “*Zastavnik I klase u penziji*”. Pritisnite gumb miša i **bez puštanja** ga povucite do kraja teksta. Pozadina i tekst će promijeniti boju, što znači da je taj tekst označen.
- Ⓞ Izaberite *Edit | Copy*. Sada je taj tekst kopiran (kao kad smo u *Wordu* kopirali tekst).
- Ⓞ Otvorite *Word* i “zalijepite” kopirani tekst.
- Ⓞ Cijeli tekst možete označiti izborom *Edit | Select All*.

Zadatak 7: Snimanje cijele web stranice

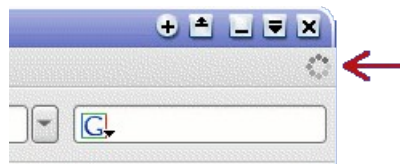
- Ⓞ Posjetite stranicu Edsgera W. Dijkstre: <http://www.cs.utexas.edu/users/EWD/>
- Ⓞ Izaberite *File | Save Page As*. Pojavit će se uobičajeni prozor za snimanje. Ispod imena datoteke možete izabrati tip snimanja. Izaberite “*Web Page, complete*”.
- Ⓞ Klikom na *Ok* snimit ćete cijelu stranicu, zajedno sa svim slikama. U direktoriju gdje ste snimili stranicu pojavit će se datoteka sa zadanim imenom, ali i direktorij sličnog imena. Datoteka sadrži sam tekst, a direktorij popratne slike.
- Ⓞ Na sličan način možete snimiti i samo tekst, bez upotrebe *Worda*. Potrebno je za tip snimanja postaviti *Text Files* (što će snimiti neformatirani tekst) ili *Web Page, HTML only* (što će snimiti stranicu, ali bez slika i nekih drugih ukrasnih elemenata).

Zadatak 8: Korištenje sustava pomoći

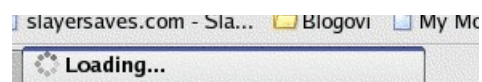
- Ⓞ Općenite upute za upotrebu *Firefox*a možete naći na uobičajenom mjestu: *Help > Help Contents*.

Traženje informacija unutar web stranica**Zadatak 9:** Traženje informacije unutar jedne web stranice

- Ⓞ Posjetite stranicu http://www.dailyscript.com/scripts/alien_shooting.html (pričekajte da se stranica učita do kraja, što možete vidjeti pomoću animiranog kruga u gornjem desnom uglu browsera (slika desno) ili pomoću slične animacije na samom tabu (slika desno dolje).

- Ⓞ Tijekom učitavanja stranice, u donjem desnom kutu možete vidjeti kako učitavanje napreduje:

- Ⓞ Izaberite *Edit | Find*, upišite “*perfect organism*” (bez navodnika!) i kliknite *Ok*.

- ☉ Umjesto biranja *Edit* | *Find* možete pritisnuti CTRL+F.
- ☉ Daljnje traženje istog pojma izvodite klikom na “*Find Next*”.
- ☉ Prije traženja je korisno kliknuti negdje na početku teksta jer browseri obično kreću s traženjem od zadnjeg kliknutog mjesta ili od mjesta zadnjeg nađenog pojma.

Zadatak 10: Indeksi na stranicama

- ☉ Posjetite stranicu www.borland.com. U sredini dolje izaberite “*Site Map*”. Dobit ćete indeks sličan onima na kraju knjiga.
- ☉ Mnoge velike stranice nude ovu uslugu, no ona ne postoji univerzalno!

Zadatak 11: Još jedan primjer indeksa

- ☉ Posjetite www.nationalgeographic.com. Na dnu izaberite “*Site Index*”.

Zadatak 12: Abecedni popisi

- ☉ Posjetite stranicu www.bbc.co.uk i tamo izaberite “*A-Z Index*” (dolje lijevo, ispod naslova “*Can't find it?*”).

Zadatak 13: Traženje podataka o filmovima

- ☉ Posjetite stranicu www.imdb.com i u polje za upis (pri vrhu lijevo) upišite “*pirates*” (bez navodnika!). Kliknite *Go*.
- ☉ Popis sadrži sve filmove koji odgovaraju danom nazivu. Klikom na link možete dobiti informacije o izabranom filmu, npr. “*Pirates of the Caribbean: At Worlds End*”.
- ☉ Na istim stranicama možete pronaći i podatke o glumcima, redateljima i sl.

Zadatak 14: Pretraživanje knjiga i časopisa

- ☉ Posjetite stranice www.findarticles.com i tamo upišite “*exams cheating*” (bez navodnika!). Rezultat će biti popis linkova na članke koji se bave varanjem na ispitima.
- ☉ Sličnu uslugu nude i stranice www.magportal.com i scholar.google.com
- ☉ Za pretraživanje znanstvenih knjiga, članaka, doktorskih disertacija, te magistarskih i diplomskih radova na hrvatskom jeziku, možete posjetiti <http://priroda.irb.hr/katalozi/> (“*http://*” ne treba upisivati).
Na žalost, u bazi se još ne nalaze svi podaci.

Zadatak 15: Enciklopedije

- ☉ Najpoznatija enciklopedija na Internetu je Wikipedia (www.wikipedia.org) – besplatna enciklopedija koju je moguće i mijenjati. Ipak, podatke dobivene tamo treba uzimati s rezervom ili, još bolje, provjeriti.
- ☉ Hrvatska verzija *Wikipedije* daleko je siromašnija od engleskog originala, a nalazi se na adresi hr.wikipedia.org
- ☉ Obje se koriste na sličan način kao i ostali pretraživači. Pokušajte saznati što je to *Popocatepetl*.

Zadatak 16: Redovi vožnje

- ☉ Slijedeće stranice mogu poslužiti kao polazne točke pri traženju reda vožnje:
  - ☉ za autobuse: www.akz.hr
  - ☉ za avione: www.zagreb-airport.hr
  - ☉ za tramvaje: www.zet.hr

☺ za vlakove: www.hznet.hr

- ☉ Pokušajte pronaći kako sve možete doći iz Zagreba do svog rodnog grada (ili nekog prijatelja izvan Zagreba). Tramvaje ne trebate koristiti. ☺

Zadatak 17: Sastavljanje računala

- ☉ Neke kompanije nude mogućnost sastavljanja vlastitog računala preko weba. Primjer takvog pristupa možete vidjeti ovdje: <http://www.chipcomp.com/konfigurator.phtml>
Na žalost, hrvatski prodavači još uvijek ne nude takvu mogućnost. Nabliže tome je *Konfigurator* na adresi www.nabava.net – stranice koje objedinjuju cjenike većine hrvatskih trgovaca računalnom opremom (link je u lijevom izborniku).
- ☉ Pokušajte na gornjoj adresi sastaviti računalo i saznati koliko bi koštalo.
- ☉ Efikasna primjena ovakvih stranica može se vidjeti na stranici www.renault.hr. Izaberite model (npr. “*Mégane Sedan*”) i nakon toga “*Sastavite cijenu Vašeg vozila*”. Isprobajte razne mogućnosti (ili, drugim riječima, sastavite svoje “vozilo snova”).

Traženje informacija diljem weba

Postoje mnogi Internet pretraživači opće namjene. Najpopularniji, a vjerojatno i najefikasniji, je *Google*. Posjetite ga na stranici www.google.com

Zadatak 18: Saznajte ponešto o Keniji.

- ☉ Upišite u *Google*:

Kenia

- ☉ Klikom na “*Google Pretraga*” (ili “*Google Search*” ako koristite englesku verziju *Googlea*) dobit ćete stranice koje su na neki način povezane s pojmom “*Kenia*”. Ako kliknete na “*Prati me sreća*” (engl. “*I’m Feeling Lucky*”), umjesto popisa stranica odmah će se učitati prva s tog popisa. Isprobajte obje verzije!
- ☉ S hrvatske verzije se možete prebaciti na englesku verziju klikom na link “*Google.com in English*”. Povratak na hrvatsku verziju ostvarujete klikom na “*Go to Google Hrvatska*”. Ukoliko želite koristiti naprednije opcije *Googlea*, preporučeno je koristiti englesku verziju.

Zadatak 19: Google možete pretraživati i direktno iz *Firefox*a. Tražene pojmove unesite u *Firefoxov Googlebar* (najčešće desno od *Location bara*, prepoznatljivo po ikoni *Googlea*).

Zadatak 20: Da bi našli stranice koje sadrže više od jedne tražene riječi, upišite sve riječi koje tražite. Na primjer:

fakulteti zagreb

Zadatak 21: Traženje fraza

- ☉ Često je potrebno pronaći neku frazu. To postizemo “pakiranjem” tražene fraze u dvostruke navodnike:

“fakulteti u zagrebu”

- ☉ Moguće je kombinirati fraze i pojedine riječi. Npr. potražite popis svih srednjih škola u Hrvatskoj. To može biti navedeno kao “*popis svih srednjih škola u Hrvatskoj*” ili samo “*popis srednjih škola u Hrvatskoj*”. Zato ćemo tražiti riječ “*popis*” i frazu “*srednjih škola u Hrvatskoj*”:

popis “srednjih škola u Hrvatskoj”

Dobit ćemo stranicu s upravo tim popisom: <http://skola.sys.hr/skole/indeks.htm>

Zadatak 22: Pri vrhu svake stranice koju *Google* kreira nalazi se nekoliko linkova. Oni služe za pretraživanje nekih specifičnih dijelova Interneta. Točan popis stranica ovisi o korištenoj verziji *Googlea*, a ovdje navodimo najpoznatije:

- ☉ **Web** – pretraživanje web stranica (ovo se koristi ako ništa drugo nije izabrano)
- ☉ **Slike/Images** – pretraživanje slika
- ☉ **Video** – pretraživanje video sadržaja (ne postoji u hrvatskoj verziji)
- ☉ **Grupe/Groups** – pretraživanje tzv. *usergroups*, servisa gdje posjetitelji mogu postavljati i odgovarati na pitanja
- ☉ **News** – pretraživanje vijesti (ne postoji u hrvatskoj verziji)
- ☉ **Froogle** – pretraživanje trgovina (ne postoji u hrvatskoj verziji)
- ☉ Pokušajte samostalno saznati tko je i s kolikim postotkom pobijedio na posljednjim predsjedničkim izborima u Venezueli? Tko su bili protukandidati?

Zadatak 23: Traženje definicija

- ☉ Pokušajte saznati što je to UPS:

ups

- ☉ Ovako se dobiju razne stranice koje mogu samo spominjati riječ “*ups*” u raznim kontekstima. Samu definiciju je lakše pronaći ovako:

define:ups (bez razmaka!)

Zadatak 24: Prevođenje tekstova (ne postoji u hrvatskoj verziji)

- ☉ Vratite se na početnu stranicu *Googlea*. Izaberite link “*Language Tools*”.
- ☉ Na toj stranici možete dati adresu neke stranice ili cijeli tekst koji će *Google* prevesti. Pod “*Translate a web page*” zadajte stranicu *www.de*, a za vrstu prijevoda (odmah ispod) izaberite “*German to English*”.
- ☉ U zasebnom prozoru otvorite originalnu stranicu *www.de*
- ☉ Na ovaj način se dobijaju loši prijevodi, no najčešće su dovoljni za saznati informacije koje nas zanimaju.

Zadatak 25: Pretraživanje web siteova koji nemaju svoju tražilicu

- ☉ IMDb, Amazon i slični veći siteovi imaju vlastite tražilice. No, većina siteova ih ipak nema. Pokušajte naći gdje se sve spominje Goran Igaly na službenim stranicama Fakulteta. Posjetite *Google* i upišite:

Goran Igaly site:math.hr

- ☉ Opcija “*site:*” služi za određivanje cijelog sitea. Njoj ne možete zadati cijelu adresu!

Zadatak 26: Zaobilaženje nekih pojmova

- ☉ Ponekad želimo pronaći neki pojam, ali tako da zaobiđemo određene kontekste. Na primjer, želimo pronaći sve vezano uz pojam “*google*” što nema veze s Internetom i s traženjem. U tu svrhu pobrojimo sve pojmove, ali ispred onih koje **NE želimo**, postavimo minuse (bez razmaka!):

google -internet -search

- Ⓢ Ako želimo naći sve stranice koje imaju veze s *Googleom*, ali ne spominju “*internet search*” kao frazu (tj. zasebno smiju spominjati pojmove “*internet*” i “*search*”) onda ćemo samo isključiti cijelu frazu:

google -"internet search"

Zadatak 27: Napredno korištenje *Googlea*:

- Ⓢ Na naslovnici *Googlea* izaberite link “*Advanced Search*”. Dobit ćete poveći formular za detaljnije traženje. Link “*Preferences*” omogućuje da podesite *Google* svojim potrebama.
- Ⓢ Slične opcije podržavaju i *Googleove* tražilice za slike i *usergroups*. Nađite sve male slike Popocatepetla!
- Ⓢ Osim u naprednom traženju, veličinu slika možete ograničiti i na svakoj stranici s rezultatima, u gornjem desnom kutu stranice (izbor: “*Show: All sizes - Large - Medium – Small*”)

Zadatak 28: Zabavni *Google*

- Ⓢ *Google* često za razne “posebne” dane (praznike, godišnjice i sl.) postavlja drugačiji naslov na prvu stranicu. Galeriju svih dosadašnjih specijalnih naslova možete vidjeti ovdje: <http://www.google.com/holidaylogos.html>
- Ⓢ Posjetite stranice <http://www.alltooflat.com/geeky/elgoog/> (i pojmove treba upisivati “unatrag”)
- Ⓢ Neki neslužbeni zabavni materijali vezani uz *Google*: <http://www.logoogle.com/>
- Ⓢ Na početnoj stranici *Googlea* upišite

french military victories

i kliknite na “*I'm Feeling Lucky*” (za učitavanje prve stranice koja je, prema *Googlu*, povezana s tim pojmovima).

- Ⓢ Za jezik *Googlea* postavite “*Elmer Fudd*”.

Prilagođavanje *Mozilla Firefox*a

Zadatak 29: Isključivanje slika

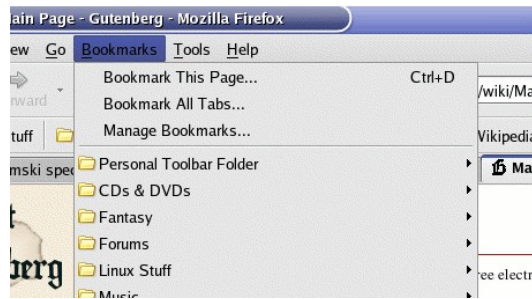
Slike se, zbog svoje veličine, često sporo učitavaju. *Firefox* omogućuje jednostavno isključivanje slika. Tako prikazane stranice neće izgledati onako kako ih je autor zamislio, ali će sa sobom nositi sav potreban tekst i učitavat će se najbrže moguće.

- Ⓢ Otvorite *Tools* | *Options* i tamo kliknite na “*Content*”. Nađite opciju “*Load images*”. Isključite opciju klikom na kvačicu u kvadratiću ispred opcije. Kliknite “*Close*”.
- Ⓢ Učitajte neku stranicu koja ima slike, npr. www.coolinarika.com
- Ⓢ Ponovno uključite opciju i ponovno učitajte istu stranicu.
- Ⓢ Ponovno učitavanje trenutno učitane stranice vršite izborom funkcije “*Reload*” u glavnom izborniku. Ponekad, ovisno o raznim postavkama (*Firefox*a, servera na kojem se nalaze stranice, Vašeg Internet providera,...), ponovno učitavanje stranice daje staro stanje. U tu svrhu služi tzv. “*force reload*” koji postižete klikom na “*Reload*”, držeći pri tome pritisnutu tipku *Shift* (na tipkovnici).

Zadatak 30: Pohranjivanje adrese u adresar

Uobičajeni naziv za adresar Internetskih adresa je “Bookmarks”; u *Internet Exploreru* adresar se zove “Favorites”.

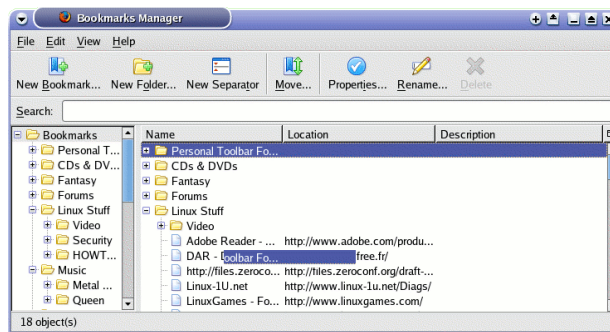
- Ⓢ Učitajte stranicu čiju adresu želite pohraniti u adresbook, npr. www.gutenberg.org
- Ⓢ Izaberite *Bookmarks > Bookmark This Page*. U prozoru koji se pojavi možete promijeniti naziv pod kojim će adresa stranice biti snimljena u vaš adresar. Kliknite *Ok*.

Na ovaj način se snimaju **samo adrese**, a ne i stranice. Drugim riječima, kad se odspojite s Interneta, stranica vam više nije dostupna (dok se opet ne spojite!).

Zadatak 31: Organiziranje adresara

- Ⓢ Izaberite *Bookmarks > Manage Bookmarks*. Dobit ćete prozor poput ovoga na slici desno. Isti prozor možete dobiti i izborom “Organize” pomoću *Favorites* stupca.
- Ⓢ Kliknite “*New Folder*”, upišite ime “*Studentske stranice*” i kliknite *Ok*. Na taj način kreirate mapu za adrese, koje zatim možete organizirati slično kao i datoteke.

- Ⓢ Vratite se u browser i posjetite stranicu web.studenti.math.hr, te pokrenite dodavanje adrese u adresar (kao u Zadatku 30). Prije nego kliknete *Ok*, kliknite na “*Create in*”. Pojavit će se lista mapa. Izaberite “*Studentske stranice*” i kliknite *Add*.
- Ⓢ Mapu “*Studentske stranice*” ste mogli dodati i odmah prilikom dodavanja stranice u adresar, tako da ste kliknuli na strelicu desno od nakon “*Create in*” i izabrali “*New Folder*”.
- Ⓢ Na sličan način dodajte stranice studenata PMFa www.cumez.org i PMF-FO www.fizika.org.
- Ⓢ Desnim klikom na *bookmark* (snimljenu adresu) ili na folder, dobijate drop-down menu u kojem, između ostalog, možete izabrati *Properties* (pri dnu menua). Isto značenje ima i gumb *Properties* u *Bookmark Manageru*. Otvara se prozor gdje možete izmijeniti snimljene podatke. Između ostalog, možete snimiti i tzv. ključnu riječ (*keyword*) koja služi lakšem pozivanju stranice. Npr. ako snimite adresu http://degiorgi.math.hr/forum/search.php?search_id=newposts (funkcionira samo za registrirane korisnike) i za nju postavite *keyword* “*forum*”, tu ćete stranicu ubuduće moći pozivati tako da u *Address bar* upišete samo “*forum*” (bez navodnika) i kliknete <ENTER>.

Zadatak 32: Korištenje pohranjenih adresa

- Ⓢ Da bi se vratili na stranicu web.studenti.math.hr, izaberite *Bookmarks > Studentske stranice*. U dobivenom podizborniku izaberite stranicu prema nazivu koji ste joj zadali prilikom dodavanja (u prethodnom zadatku).
- Ⓢ Ako je s lijeve strane browsera otvoren stupac *Bookmarks* (otvarate ga i zatvarate pomoću *View > Sidebar > Bookmarks* ili pomoću *Ctrl+B*), u njemu možete odmah odabrati adresu. Ako je mapa “*Studentske stranice*” zatvorena (tj. ne vidi se njeno podstablo), kliknite na nju da

ju otvorite. Na isti način ju možete i zatvoriti.

- ☉ Ako adresa ima zadanu ključnu riječ (*keyword*), kako je opisano u posljednjoj točki prethodnog zadatka), onda ju možete otvoriti i samo upisom te ključne riječi u *Address bar* kao da je riječ o cijeloj adresi.

VAŽNO: Stranice u adresaru uvijek organizirajte po mapa. U protivnom, ubrzo će vam se nakupiti velik broj neorganiziranih adresa i adresar će postati praktički neupotrebljiv!

Zadatak 33: Razmještanje adresa u adresaru

- ☉ U *Bookmarks Manageru* (onom iz Zadatka 31), kao i u stupcu *Bookmarks* (prethodni zadatak) adrese možete razmješati jednostavnim drag&drop-om ili pomoću funkcija *Cut*, *Copy* i *Paste* koje, slično kao u *Windows Exploreru* (za datoteke) dobijete klikom na desni gumb miša dok se kursor nalazi na željenoj adresi ili folderu.
- ☉ Promijenite redoslijed adresa u folderu “*Studentske stranice*”, te taj folder smjestite na vrh popisa adresa.

Zadatak 34: Mijenjanje početne stranice

- ☉ Prilikom otvaranja *Firefoxa*, učitava se neka stranica. Ukoliko želite odrediti koja će to stranica biti, prvo ju učitajte. Npr. učitajte *www.math.hr*.
- ☉ Izaberite *Edit > Preferences*, te pod *General > Home Page* kliknite “*Use Current Pages*” i kliknite *Close*. Uбудućе će se ta stranica učitavati prilikom svakog pokretanja *Firefoxa*.
- ☉ Postavite *Google* za početnu stranicu.
- ☉ Tako određena stranica se učitava prilikom **svakog** pokretanja *Firefoxa*, čak i ako niste spojeni na Internet! To znači da će *Firefox* prijaviti grešku o nepostojanju stranice ako ga pokrenete dok niste spojeni na Internet.
- ☉ Ponekad je dobro da se početna stranica ne učitava. U tu svrhu, umjesto “*Use Current Pages*” kliknite na “*Use Blank Page*”. Ovo malo ubrzava pokretanje *Firefoxa* i uklanja problem prijave greške ako pokrenete *Firefox* dok niste spojeni na Internet.

Zadatak za laku noć:

Prošla verzija ovih vježbi bila je pisana za *Internet Explorer* (koji je tada bio daleko popularniji nego danas). Asistent koji je sastavljao te vježbe radi isključivo na Linuxu gdje nema *Internet Explorera*. Kako je složio te stare vježbe, tj. odakle mu slike koje je tada upotrijebio?

Neke korisne adrese:

Bez imalo pretjerivanja, uz ispravnu upotrebu, *Google* je dovoljan da samostalno nađete bilo što. ☺
Ipak, evo još nekoliko korisnih adresa:

- Fakultet:
  - <http://web.studenti.math.hr/> (studentske stranice na PMF-MO)
  - <https://webmail.studenti.math.hr/> (studentska pošta)
  - <http://web.studenti.math.hr/~studrep/> (studentski zbor PMF-MO)
  - <http://degiorgi.math.hr/forum/> (pomoć u nastavi)
  - <http://www.fizika.org/> (studentske stranice na PMF-FO)
  - <http://rasprave.fizika.org/> (forum studenata Fizike)

- <http://www.cumez.org/> (klub studenata PMFa)
- <http://www.unizg.hr/> (Zagrebačko sveučilište)
- Za pomoć u snalaženju s *Firefoxom*:
  - <http://www.mozilla.org/support/firefox/>
  - <http://www.mozilla.org/support/firefox/tips> (korisni savjeti)
  - <http://www.newbie.org/firefox/> (pregled korisnih funkcija u *Firefoxu*)
- Tečajevi gotovo svih svjetskih valuta, uz mogućnost direktne konverzije:
  - <http://www.oanda.com/convert/classic>
- Detaljne karte svih većih gradova u Hrvatskoj:
  - <http://navigator.vip.hr/>
- Poznati hrvatski portali (siteovi velikog obima sadržaja, predviđeni za svakodnevne posjete):
  - <http://www.student.hr/>
  - <http://www.net.hr/>
  - <http://www.htnet.hr/>
  - <http://www.monitor.hr/>
- Indeksi stranica (velike, tematski organizirane kolekcije linkova):
  - <http://www.dmoz.org/>
  - <http://www.hr/>
  - <http://www.yahoo.com/>
- Planiranje putovanja automobilom:
  - <http://rp.rac.co.uk/routeplanner>
- Ostale korisne stranice:
  - <http://www.newbie.org/> (pomoć s računalima: surfanje, virusi, osnovne radnje s računalom,...)

Rješenja nekih zadataka:

Zadatak 22:

- Posjetite *Google* i upišite:

venezuela elections 2006

- Jedan od prvih linkova će biti link na članak na *Wikipediji*:
http://en.wikipedia.org/wiki/Venezuelan_presidential_election,_2006
Tu piše da je pobjednik Hugo Chávez koji je skupio 62.87% glasova. Odmah ispod sadržaja stranice nalazi se sekcija “*Main candidates*” gdje piše da mu je protukandidat bio Manuel Rosales.
- Klikom na ime Manuel Rosales možete vidjeti stranicu (na *Wikipediji*) posvećenu njemu; tamo je i jedna njegova slika. Za više slika, posjetite *Google Images*.

Naravno, ovo je samo jedan od mnogih načina za pronaći mnogo traženih informacija, čak i kad tražimo nešto tako specifično (točno određene izbore u točno određenoj državi).

Aktualne vijesti se mogu naći na stranicama mnogih TV postaja. Najpoznatije su:

- CNN: www.cnn.com
- BBC: www.bbc.co.uk

- France Daily: www.francedaily.com
- Al Jazeera: www.aljazeera.com
- HRT: www.hrt.hr

Zadatak za laku noć:

Naravno, asistent je koristio *Google Images*:

- *"internet explorer"*
- *favorites menu*
- *add favorites*
- *"organize favorites"*

